

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobců: **a) Ing. P. S., b) Ing. M. B, Ph.D., c) BD Hábova 1569, bytové družstvo**, se sídlem Hábova 1569/18, Praha 5, **d) Bytové družstvo Vlachova 1511, družstvo**, se sídlem Vlachova 1511/8, Praha 5, **e) Bytové družstvo LÉTO Vlachova 1512, družstvo**, se sídlem Vlachova 1512/6, Praha 5, **f) Bytové družstvo Vlachova**, se sídlem Vlachova 1510/10, Praha 5, všichni zast. JUDr. Petrou Humlíčkovou, Ph.D., advokátkou, se sídlem Vodičkova 704/36, Praha 1, proti žalovanému: **Magistrát hl. m. Prahy**, se sídlem Mariánské nám. 2, Praha 1, za účasti osob zúčastněných na řízení: I) Trigema Stodůlky a.s., se sídlem Bucharova 2641/14, Praha 5, zas. JUDr. Davidem Maškem, Ph.D., advokátem, se sídlem Ovocný trh 573/12, Praha 1, II) PRAETOR FINANCE s.r.o., se sídlem Hábova 2345/7, Praha 5, proti rozhodnutím žalovaného ze dne 24. 7. 2023, č. j. MHMP 1467541/2023, a ze dne 2. 3. 2022, č. j. MHMP 189543/2022, v řízení o kasačních stížnostech žalovaného a osoby zúčastněné na řízení I) proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 5. 2024, č. j. 14 A 41/2022-209, ve znění opravného usnesení ze dne 29. 5. 2024, č. j. 14 A 41/2022-262,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek vůči rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 5. 2024, č. j. 14 A 41/2022-209, ve znění opravného usnesení ze dne 29. 5. 2024, č. j. 14 A 41/2022-262.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Odbor stavební Úřadu městské části Praha 13 (dále jen „stavební úřad“) prvostupňovým rozhodnutím ze dne 2. 7. 2019 podle § 92 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), umístil stavbu osoby zúčastněné na řízení I) nazvanou „Bytový dům Paprsek“ a současně povolil některé výjimky z bodu č. 2.0.2 přílohy č. 1 vyhlášky č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb.

[2] Žalobci podali proti rozhodnutí stavebního úřadu odvolání, které žalovaný zamítl svým prvním rozhodnutím ze dne 29. 1. 2021, č. j. MHMP 1809211/2020. Toto rozhodnutí však Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Žalovaný v záhlaví specifikovanými rozhodnutími (dále jen „napadená rozhodnutí“) odvolání žalobců opět zamítl.

[3] Proti napadeným rozhodnutím se žalobci opět bránili žalobou u městského soudu, který v záhlaví specifikovaným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) výrokem I. zastavil řízení o žalobě žalobce e) proti rozhodnutí ze dne 24. 7. 2023, č. j. MHMP 1467541/2023; výrokem II. zrušil rozhodnutí ze dne 24. 7. 2023, č. j. MHMP 1467541/2023; výrokem III. zrušil rozhodnutí ze dne 22. 6. 2022, č. j. MHMP 1013414/2022; a výroky IV. až VII. rozhodl o nákladech řízení. Opravným usnesením ze dne 29. 5. 2024, č. j. 14 A 41/2022-262, pak městský soud ve smyslu § 54 odst. 4 s. ř. s. opravil zjevnou nesprávnost spočívající v nesprávném označení napadeného rozhodnutí ve výroku III. napadeného rozsudku. Označení rozhodnutí „ze dne 22. 6. 2022, č. j. MHMP 1013414/2022“ tak nahradil správným označením „ze dne 2. 3. 2022, č. j. MHMP 189543/2022“, které koresponduje se záhlavím, odůvodněním rozsudku i jeho ostatními výroky.

[4] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) a osoba zúčastněná na řízení I) (dále jen „stěžovatelka“) nyní rozsudek městského soudu napadají kasačními stížnostmi. Stěžovatelka její součástí učinila rovněž návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[5] Stěžovatelka v návrhu na přiznání odkladného účinku uvádí, že od roku 2022 provádí výstavbu projektu „Bytový dům Paprsek“, nachází se v pokročilé fázi výstavby a vynaložila již značné náklady. V souvislosti s existencí újmy stěžovatelky ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. připomíná, že v důsledku zrušení napadených rozhodnutí rozsudkem městského soudu pozbývá právní podklad pro stavební realizaci projektu, přičemž každý měsíc průtahů s dokončením projektu stojí stěžovatelku další finanční náklady. V případě pozastavení stavby stěžovatelce rovněž hrozí zesplatnění poskytnutého bankovního úvěru, neboť se jedná o porušení smlouvy o úvěru. Při prodlení s dokončením projektu stěžovatelce rovněž hrozí významná škoda v souvislosti s rezervačními smlouvami a smlouvami o smlouvách budoucích kupních, které uzavřela se svými klienty na základě pravomocného rozhodnutí o povolení stavby. Nepřiznání odkladného účinku a v důsledku toho i pozastavení výstavby by pro stěžovatelku mělo zcela zásadní finanční a ekonomické dopady, má tedy za to, že by jí vznikla nepoměrně větší újma, než jaká by mohla vzniknout jiným osobám.

[6] Dále stěžovatelka poukazuje na to, že v řízení o žalobě navrhovali přiznání odkladného účinku žalobci, kteří svou újmu spatřovali v nedostatku parkovacích míst a v imisích způsobených stavbou. Městský soud však návrhu nevyhověl, neboť konkrétní újma žalobců nebyla dostatečně tvrzena ani prokázána. I v případě jejího prokázání je však stěžovatelka přesvědčena, že by se jednalo o újmu menší, než která hrozí jí pro případ nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Stěžovatelka současně neshledává, že by přiznání odkladného účinku mělo být v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Naopak má za to, že pokračování realizace projektu a výstavba většího počtu bytových jednotek v městské části Praha 13 je v souladu s veřejným zájmem na uspokojování bytových potřeb a řešení nedostatečných bytových kapacit v České republice. Poukazuje na to, že po celou dobu výstavby postupovala v souladu s principem právní jistoty, a to především v souladu se zásadou presumpce správnosti aktů vydaných orgány veřejné správy.

pokračování

[7] Žalobci k návrhu na přiznání odkladného účinku uvádějí, že stěžovatelkou tvrzená újma předpokládá to, že stěžovatelka stavební činnost z důvodu absence veřejnoprávního povolení skutečně ukončí. Ta však ve výstavbě pokračuje, což žalobci dokládají fotografiemi pocházejícími podle jejich tvrzení ze dne 17. 6. 2024. Ani web stěžovatelky přitom podle žalobců o ukončení výstavby neinformuje. Obdobně stěžovatelka postupovala i v roce 2023 při zrušení prvního rozhodnutí žalovaného. Stěžovatel (žalovaný) ani osoba zúčastněná na řízení II) se k návrhu na přiznání odkladného účinku nevyjádřili.

[8] Stěžovatelka v reakci na vyjádření žalobců uvádí, že poté, co napadený rozsudek nabyl právní moci, stavbu pozastavila, o čemž svědčí zápis ve stavebním deníku ze dne 11. 6. 2024. Pokud jde o práce vně objektu, zahájila proces zakonzervování stavby, který vyžaduje realizaci příslušných prací, jinak by hrozilo uvolnění stavebního materiálu s následkem ohrožení a znečištění okolí. Stěžovatelka setrvává na svém návrhu k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[9] Nejvyšší správní soud po zvážení tvrzení všech účastníků řízení dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

[10] Zdůrazňuje přitom, že je třeba mít na paměti mimořádnou povahu odkladného účinku. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u něhož by bylo možno odkladný účinek očekávat. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, resp. městského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[11] Podle tohoto ustanovení soud může přiznat žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce (zde stěžovatelku) nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s.

[12] Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014-58, vyslovil, že k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je nutné naplnit tři materiální předpoklady: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, 2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Vznik takto chápané újmy nadto musí být v příčinné souvislosti s výkonem či jiným právním následkem plynoucím z rozhodnutí krajského soudu.

[13] Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu také vyplývá, že povinnost tvrdit a prokázat skutečnost, že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro stěžovatelku znamenaly újmu, která je nepoměrně větší, než může přiznáním odkladného účinku vzniknout jiným osobám, stíhá samotnou stěžovatelku; přičemž postačuje pouhý předpoklad tvrzené újmy. Stěžovatelka je tedy pro úspěšnost svého návrhu povinna tvrdit

včas, úplně a konkrétně rozhodné skutečnosti o vzniku nenahraditelné újmy. Tvrdit a osvědčovat rozpor přiznání odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem, popř. i újmu, jež by měla vzniknout jiným osobám, je naopak úkolem žalobců. Soud tedy není oprávněn zjišťovat splnění uvedených podmínek z úřední povinnosti (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2017, č. j. 2 Azs 163/2017-20). Naznačené povinnosti tvrzení přitom stěžovatelka v nynější věci dostála.

[14] Nejvyšší správní soud má za to, že stěžovatelka v návrhu na přiznání odkladného účinku srozumitelně tvrdila skutečnosti, v nichž shledává zásadní újmu, která by jí výkonem napadeného rozsudku mohla vzniknout. Vysvětlila i doložila konkrétně vyčíslené finanční náklady a ztráty, které by jí na základě doložených smluv a jejich dodatků v případě prodlení s výstavbou projektu nepochybně hrozily. Zejména hrozící zesplatnění poskytnutého bankovního úvěru v částce 453.400.678 Kč z důvodu porušení úvěrové smlouvy při přerušení výstavby považuje Nejvyšší správní soud za významné hledisko, které je třeba při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti zvážit. Je tedy zřejmé, že břemeno tvrzení pojící se s návrhem na přiznání odkladného účinku stěžovatelka unesla.

[15] Naproti tomu žalobci se ve vyjádření k návrhu omezili na projevení nespokojenosti s tím, že stěžovatelka práce na projektu vůbec nepřerušila ani po vydání napadeného rozsudku. Jakkoliv tento postup stěžovatelky neschvaluje, nejde o skutečnost, která je pro posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku právně významná. Žalobci přitom kromě uvedeného žádnou jim hrozící újmu, která by byla nepoměrně větší, než újma vzniklá nepřiznáním odkladného účinku stěžovatelce, netvrdili.

[16] Nejvyšší správní soud připomíná, že důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na konkrétní situaci daného stěžovatele. V projednávaném případě by podle Nejvyššího správního soudu mohl mít výkon rozhodnutí městského soudu zásadní dopad na finanční a hospodářskou situaci stěžovatelky. Byť v projednávané věci tento majetkový aspekt může stát proti oprávněným zájmům žalobců, je třeba připomenout, že ti na žádné takové ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku nepoukazují. Dle Nejvyššího správního soudu je tedy nutno dát dočasně přednost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud však současně připomíná, že rozhodnutí o odkladném účinku není rozhodnutím ve věci samé a ani z něj nelze předjímat.

[17] Nejvyšší správní soud současně neshledal žádné okolnosti, které by s přiznáním odkladného účinku spojovaly rozpor s důležitým veřejným zájmem. Tím je zájem na tom, aby výstavba probíhala pouze na základě pravomocných rozhodnutí orgánů veřejné moci. Nejvyšší správní soud však v této souvislosti připomíná, že přiznání odkladného účinku „jen“ odsouvá účinky napadeného rozsudku městského soudu po dobu, kdy je zákonnost napadeného rozhodnutí přezkoumávána v řízení o kasační stížnosti, tedy na dobu dočasnou. Lze tedy konstatovat, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[18] Kasační soud tudíž dovodil naplnění všech shora vymezených podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 téhož zákona, a proto kasační stížnosti odkladný účinek přiznal. Učinil

pokračování

tak ve vztahu k napadenému rozsudku (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019-38).

[19] Závěrem Nejvyšší správní soud znovu připomíná, že usnesení o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS) a rovněž pouze dočasně odkládá výkon rozhodnutí – po dobu řízení o kasační stížnosti (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005-96, publ. pod č. 786/2006 Sb. NSS).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. června 2024

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu